

ZALECENIE URZĘDU NADZORU EFTA

NR 119/07/COL

z dnia 16 kwietnia 2007 r.

w sprawie monitorowania poziomu tła dioksyn, dioksynopochodnych PCB i niedioksynopochodnych PCB w środkach spożywczych

URZĄD NADZORU EFTA,

UWZGLĘDNIAJĄC Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) (zwane dalej Porozumieniem EOG), w szczególności jego art. 109 i protokół 1,

UWZGLĘDNIAJĄC Porozumienie pomiędzy państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości, w szczególności jego art. 5 ust. 2 lit. b) oraz protokół 1,

UWZGLĘDNIAJĄC akt prawny, o którym mowa w pkt 54zn rozdziału XII załącznika II do Porozumienia EOG,

rozporządzenie Komisji (WE) nr 466/2001 z dnia 8 marca 2001 r. ustalające najwyższe dopuszczalne poziomy dla niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych ⁽¹⁾,

zmienione i dostosowane do porozumienia EOG na mocy protokołu 1 do tego porozumienia,

UWZGLĘDNIAJĄC akt prawny, o którym mowa w pkt 54zcc rozdziału XII załącznika II do Porozumienia EOG,

dyrektywa Komisji 2002/69/WE z dnia 26 lipca 2002 r. ustanawiająca metody pobierania próbek i metody analizy do celów urzędowej kontroli dioksyn i oznaczania dioksynopodobnych polichlorowanych bifenyli (PCB) w środkach spożywczych ⁽²⁾,

zmieniona i dostosowana do Porozumienia EOG na mocy protokołu 1 do tego porozumienia,

UWZGLĘDNIAJĄC decyzję Urzędu Nadzoru EFTA nr 37/07/COL z dnia 27 lutego 2007 r., na mocy której zwrócono się do właściwego członka kolegium o przyjęcie zalecenia, o ile projekt tego zalecenia pozostaje w zgodności z opinią Komitetu ds. Środków Spożywczych EFTA (EFC),

MAJĄC NA UWADZE, że rozporządzenie Komisji (WE) nr 466/2001 ustala najwyższe dopuszczalne poziomy dioksyn oraz dla sumy dioksyn i dioksynopodobnych polichlorowanych bifenyli (PCB) w środkach spożywczych,

MAJĄC NA UWADZE, że konieczne jest uzyskanie rzetelnych danych na obszarze całego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, dotyczących obecności dioksyn, furanów i dioksynopochodnych PCB w jak najszerzej gamie środków spożywczych, aby uzyskać jasny obraz tendencji czasowych występowania tych substancji w tle w środkach spożywczych,

MAJĄC NA UWADZE, że zalecenie Urzędu Nadzoru EFTA 144/06/COL z dnia 11 maja 2006 r. w sprawie ograniczenia obecności dioksyn, furanów i polichlorowanych bifenyli (PCB) w paszach i środkach spożywczych zaleca państwom EFTA wyrывkowe monitorowanie na obecność dioksyn i dioksynopochodnych PCB oraz, w miarę możliwości, niedioksynopochodnych PCB w środkach spożywczych zgodnie z zaleceniem Komisji 2004/705/WE ⁽³⁾,

MAJĄC NA UWADZE, że w zaleceniu Komisji 2004/705/WE państwom członkowskim zaleca się zachowanie minimalnej częstotliwości pobierania próbek poddawanych analizie co roku w przypadku różnych kategorii środków spożywczych oraz format przedstawiania wyników monitoringu na obecność w tle dioksyn, furanów i dioksynopochodnych PCB w środkach spożywczych,

MAJĄC NA UWADZE, że należy skorygować obecny program kontroli określony w zaleceniu 2004/705/WE uwzględniając zgromadzone doświadczenia oraz fakt, że państwa EFTA należące do EOG uczestniczą w badaniach poziomu dioksyn, dioksynopochodnych PCB i niedioksynopochodnych PCB w środkach spożywczych,

MAJĄC NA UWADZE, że istotne jest, aby zebrane na podstawie niniejszego zalecenia dane były regularnie zgłaszane Urzędowi Nadzoru EFTA oraz, zgodnie z art. 2 ust. 1 Protokołu 1 porozumienia o nadzorze i trybunale, aby Urząd Nadzoru EFTA przekazywał te informacje Komisji Europejskiej, która zagwarantuje, że dane te zostaną zebrane w jednej bazie danych. Należy również przedstawić dane z ostatnich lat uzyskane dzięki wykorzystaniu metody analizy zgodnej z wymogami określonymi w dyrektywie Komisji 2002/69/WE,

MAJĄC NA UWADZE, że środki przewidziane w niniejszym zaleceniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Środków Spożywczych EFTA wspierającego Urząd Nadzoru EFTA,

⁽¹⁾ Dz.U. L 77 z 16.3.2001, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 209 z 6.8.2002, s. 5.

⁽³⁾ Dz.U. L 321 z 22.10.2004, s. 45.

NINIEJSZYM ZALECA PAŃSTWOM EFTA:

1. Aby prowadziły one, począwszy od 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., monitoring na obecność dioksyn, furanów i dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli (PCB) w tle w środkach spożywczych, przy zachowaniu minimalnej zalecanej częstotliwości pobierania próbek poddawanych analizie co roku, zgodnie z tabelą w załączniku I, mającą służyć jako wskazówka.
2. Aby w miarę możliwości przeprowadzały one również analizę niedioksynopochodnych PCB w tych samych próbkach.
3. Aby przysyłały one regularnie do Urzędu Nadzoru EFTA dane z monitoringu zawierające informacje, o których mowa w załączniku II, przedstawione w sposób określony w tym załączniku, w celu umieszczenia w jednej bazie

danych. Należy również dostarczyć dane z ostatnich lat uzyskane przy wykorzystaniu metody analizy zgodnej z wymogami określonymi w dyrektywie 2002/69/WE i pokazujące poziomy tła.

4. Odesłania do zalecenia 2004/705/WE w zaleceniu Urzędu Nadzoru EFTA 144/06/COL z dnia 11 maja 2006 r. należy odczytywać jako odesłania do niniejszego zalecenia.

Sporządzono w Brukseli, dnia 16 kwietnia 2007 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Kristján Andri STEFÁNSSON
Członek Kolegium

Niels FENGER
Dyrektor

ZAŁĄCZNIK I

Tabela: Zestawienie zalecanej minimalnej liczby próbek środków spożywczych poddawanych analizie w ciągu roku. Rozkład próbek opiera się na produkcji w każdym z państw. Szczególną uwagę przykładą się do środków spożywczych, co do których zachodzi przypuszczenie dużego zróżnicowania w poziomie tła dioksyn, furanów i dioksynopochodnych PCB. Jest tak zwłaszcza w przypadku ryb.

Produkt, w tym również produkty pochodne	Akwakultura (*)	Dziko odławiane ryby (**)	Mięso (***)	Mleko (****)	Jaja (*****)	Pozostałe (*****)	Razem
Liczba próbek							
Norwegia							
Islandia							

Uwagi dotyczące tabeli

Liczby podane w tabeli są liczbami minimalnymi. Państwa EFTA należące do EOG zachęca się do pobierania większej liczby próbek.

- (*) *Akwakultura*: Próbkę pobierane w przypadku akwakultury powinny być podzielone na gatunki ryb proporcjonalnie do produkcji.
- (**) *Dziko odławiane ryby*: Próbkę pobierane w przypadku dziko odławianych ryb powinny być podzielone ze względu na gatunki ryb proporcjonalnie do połowów. Należy zwrócić szczególną uwagę na dziko odławianego węgorza.
- (***) *Mięso*: Poza pobieraniem próbek z mięsa i produktów mięsnych pochodzących od bydła mięsnego, świń, drobiu i owiec, znacząca liczba próbek powinna zostać pobrana z koniny, mięsa z reniferów, kóz, królików, sarniny i dziczyzny.
- (****) *Mleko*: Dużą część próbek należy pobierać z mleka gospodarskiego (głównie mleka krowiego). Należy również pobierać próbki mleka i przetworów mlecznych niewytworzonych z mleka krowiego (mleko kozie itd.).
- (*****) *Jaja*: Należy zwrócić szczególną uwagę na jaja kur chowanych na wolnym wybiegu i pobierać również próbki jaj kaczych, gęsich i przepiórczych.
- (*****) *Pozostałe*: W tej kategorii należy zwrócić szczególną uwagę na:
- suplementy żywności (w szczególności oparte na oleju ze zwierząt morskich),
 - żywność dla niemowląt i małych dzieci,
 - produkty żywnościowe pochodzące z regionów, w których z powodu np. warunków klimatycznych wynikających z powodzi nastąpiły zmiany w warunkach produkcji, które mogłyby wpłynąć na stężenie dioksyn i dioksynopochodnych PCB w produktach żywnościowych w danym regionie.

ZAŁĄCZNIK II

A. Uwagi wyjaśniające do formularza wyników analitycznych na obecność dioksyn, furanów i dioksynopochodnych PCB i innych PCB w środkach spożywczych**1. Ogólne informacje o próbkach poddawanych analizie**

Kod próbki: identyfikacja kodu próbki.

Kraj: nazwa państwa członkowskiego, w którym przeprowadzono monitoring.

Rok: rok, w którym przeprowadzono monitoring.

Produkt: analizowany środek spożywczy – jak najdokładniejszy opis środka spożywczego.

Etap dystrybucji: miejsce, w którym pobrano produkt (próbkę).

Tkanka: część poddawanego analizie produktu.

Przedstawienie wyników: wyniki należy wyrazić zgodnie z zasadami, na podstawie których wyznaczono poziomy maksymalne. W przypadku analizy niedioksynopochodnych PCB zaleca się przedstawianie wyników na tej samej podstawie.

Typ próbkowania: wrywkowe pobieranie próbek – można podać również wyniki analityczne z celowego pobierania próbek, ale należy wyraźnie zaznaczyć, że pobieranie próbek miało charakter celowy i niekoniczne odzwierciedla normalny poziom tła.

Liczba podpróbek: jeżeli analizowana próbka jest próbką zbiorczą, należy wskazać liczbę podpróbek (liczbę jednostek). Jeżeli wynik analityczny opiera się tylko na jednej próbce, należy wpisać 1. Liczba podpróbek w próbce zbiorczej może się różnić, więc należy ją wskazać w przypadku każdej próbki.

Metoda produkcji: konwencjonalna/organiczna (jak najwięcej szczegółów).

Obszar: o ile jest to stosowne, obszar lub region pobrania próbki; jeżeli to możliwe, ze wskazaniem, czy jest to obszar wiejski, miejski, strefa przemysłowa, port, otwarte morze itp., np. Bruksela – obszar miejski, Morze Śródziemne – otwarte morze. Szczególnie istotne jest wyraźne wskazanie obszaru w przypadku pobrania próbki z żywności produkowanej w regionach, w których nastąpiła powódź.

Zawartość tłuszczu (%): procent zawartości tłuszczu w próbce.

Wilgotność (%): procent wilgotności próbki (jeżeli znany).

2. Ogólne informacje dotyczące zastosowanej metody analizy

Metoda analizy: odniesienie do zastosowanej metody.

Status akredytacji: należy wskazać, czy metoda analityczna posiada akredytację, czy nie.

Niepewność: decyzyjna wartość graniczna lub procent rozszerzonej niepewności pomiaru danej metody analitycznej.

Metoda ekstrakcji lipidów: należy określić metodę ekstrakcji lipidów zastosowaną w celu określenia zawartości tłuszczu w próbce.

3. Wyniki analityczne

Dioksyny, furany, dioksynopochodne polichlorowane bifenyle (PCB): wyniki dla każdego kongeneru należy podać w ppt – pikogramach/gram (pg/g).

Niedioksynopochodne polichlorowane bifenyle: wyniki dla każdego kongeneru należy podać w ppb – nanogramach/gram lub mikrogramach/kilogram (ng/g lub µg/kg).

LOQ: granica oznaczalności ilościowej (Limit of quantification – LOQ) w pg/g (w przypadku dioksyn, furanów i dioksynopodobnych PCB) lub µg/kg – ng/g (w przypadku niedioksynopochodnych PCB).

W przypadku kongenerów, które zostały określone, lecz które znajdują się poniżej LOQ (granicy oznaczalności ilościowej), rubryka zawierająca wyniki powinna zostać wypełniona jako < LOQ (LOQ powinna zostać podana jako wartość).

W przypadku analizowanych kongenerów PCB, poza PCB-6 i dioksynopochodnymi PCB, należy podać w formularzu numer kongeneru, np. 31, 99, 110 itp. Jeżeli próbka analizowana jest na obecność większej liczby kongenerów PCB niż liczba przewidzianych wierszy, należy dodać nowe wiersze na końcu formularza.

4. *Ogólne uwagi dotyczące tabeli*

— Przedstawianie wskaźnika powtarzalności wyniku

Przedstawianie wskaźnika powtarzalności wyniku jest opcjonalne, jeżeli wskaźnik ten w przypadku poszczególnych kongenerów mieści się w zakresie 60–120 %. Jeżeli wskaźnik powtarzalności wyniku w przypadku poszczególnych kongenerów nie mieści się w tym zakresie, przedstawianie tego wskaźnika jest obowiązkowe.

— Przedstawianie LOQ

Przedstawianie LOQ nie jest wymagane, lecz w kolumnie z wynikami nieokreślone ilościowo kongenery należy przedstawiać jako < LOQ (faktyczna liczba).

— Przedstawianie wartości TEQ dla poszczególnych kongenerów

Kolumna wartości TEQ w przypadku poszczególnych kongenerów jest opcjonalna.

ZAŁĄCZNIK III

B. Formularz do przedstawiania wyników analitycznych właściwych dla kongenerów dioksyn, furanów, dioksynopochodnych PCB i pozostałych PCB w żywności

Kraj
Rok
Produkt
Etap dystrybucji
Tkanka
Wyrażenie wyników
Typ pobierania próbek
Liczba próbek
Metoda produkcji
Obszar
Liczba próbek
Zawartość tłuszczu (%)
Zawartość wilgoci (%)

Uwagi
Informacja na temat: Metoda analizy Status akredytacji Niepewność (decyzyjna wartość graniczna lub przedział pewności) Metoda ekstrakcji lipidów

1	Dioksyny i furany (pg/g)	Kongenery	TEF	LOQ (zob. uwagi)	Powtarzalność wyniku (%) (zob. uwagi)	Wyniki	TEQ (równoważnik toksyczny) (zob. uwagi)
		2,3,7,8-TCDD	1				
		1,2,3,7,8-PeCDD	1				
		1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1				
		1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1				
		1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1				
		1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01				
		OCDD	0,0001				
		2,3,7,8-TCDF	0,1				
		1,2,3,7,8-PeCDF	0,05				
		2,3,4,7,8-PeCDF	0,5				
		1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1				
		1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1				
		1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1				
		2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1				
		1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01				
		1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01				
		OCDF	0,0001				

Całkowite TEQ-PCDD/PCDF
Ograniczenie górne
Ograniczenie środkowe
Ograniczenie dolne

2	Nieorto PCB (pg/g)	Kongenery PCB	TEF	LOQ	Powtarzalność wyniku (%) (zob. uwagi)	Wyniki	TEQ (równoważnik toksyczny) (zob. uwagi)
		PCB-77	0,0001				
		PCB-81	0,0001				
		PCB-126	0,1				
		PCB-169	0,01				

3	Monoorto PCB (pg/g)	Kongenery PCB	TEF	LOQ	Powtarzalność wyniku (%) (zob. uwagi)	Wyniki	TEQ (równoważnik toksyczny) (zob. uwagi)
		PCB-105	0,0001				
		PCB-114	0,0005				
		PCB-118	0,0001				
		PCB-123	0,0001				
		PCB-156	0,0005				
		PCB-157	0,0005				
		PCB-167	0,00001				
		PCB-189	0,0001				

Całkowite TEQ-PCB	
Ograniczenie górne	
Ograniczenie środkowe	
Ograniczenie dolne	

Niedioksynopochodne polichlorowane bifenyle

4	PCB-6 (µg/kg lub ppb)	Kongenery PCB	LOQ	Wyniki
Informacja na temat: Metoda analizy Status akredytacji Niepewność (decyzyjna wartość graniczna lub przedział pewności)	28	PCB-		
	52	PCB-		
	101	PCB-		
		PCB-	138	
		PCB-	153	
		PCB-	180	
		PBC-6 łącznie	—	

